

آزمون ۴ از ۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - مرحله دوم (۱۴۰۳/۰۸/۱۸)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

سنجش دوازدهم

ریاضی و آمار

.۱ گزینه ۱ درست است.

برای حل معادله درجه دوم به روش مربع کامل به ترتیب زیر عمل می‌کنیم.

اول: طرفین معادله را به ضریب X^2 تقسیم می‌کنیم و مقدار ثابت را به سمت راست منتقل می‌کنیم.

$$2x^2 + 6x - 5 = 0 \Rightarrow 2x^2 + 3x = 5 \quad \frac{+}{\cancel{2}} \quad x^2 + \frac{3}{2}x = \frac{5}{2}$$

دوم: مربع نصف ضریب x را به طرفین اضافه می‌کنیم.

$$k = \left(\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4}$$

با توجه به اینکه k به دست آمد، نیازی به ادامه روش مربع کامل نیست. برای حل معادله گویا!

$$\frac{x+2}{x-1} + \frac{1}{x} = \frac{9}{4} \Rightarrow \frac{x(x+2) + 1(x-1)}{(x-1)x} = \frac{9}{4} \Rightarrow$$

$$\frac{x^2 + 2x + x - 1}{x^2 - x} = \frac{9}{4} \Rightarrow 9x^2 - 9x = 4x^2 + 12x - 4 \Rightarrow$$

$$5x^2 - 21x + 4 = 0 \Rightarrow (5x-1)(x-4) = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{5}, x = 4$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۲ و ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

.۲ گزینه ۳ درست است.

یک رابطه از مجموعه A به مجموعه B در صورتی تابع است که هر عضو از مجموعه A دقیقاً یک عضو از مجموعه B نسبت داده شود. با این تعریف، رابطه گزینه ۳ نمی‌تواند تابع باشد؛ زیرا ممکن است مستطیل‌هایی با محیط یکسان دارای مساحت متفاوتی باشند. به این ترتیب به یک اندازه محیط، چند اندازه مساحت، نسبت داده می‌شود، که در این صورت تابع نیست.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

.۳ گزینه ۲ درست است.

در تابع f زوج مرتب‌هایی که مولفه اول یکسان دارند، باید مولفه‌های دوم مساوی داشته باشند.

$$(4, 2b+2) \equiv (2^2, -9) \Rightarrow 2b+3 = -9 \Rightarrow 2b = -12 \Rightarrow b = -6$$

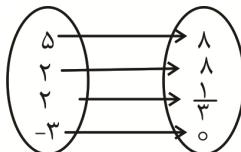
$$(-1, a^2+1) \equiv (-1, 5) \Rightarrow a^2+1 = 5 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = +2, a = -2$$

در نمایش پیکانی تابع g ، باید انتهای پیکان‌هایی که از یک عضو خارج شدند، مساوی باشند.

$$d = 2 - b \quad \stackrel{b=-6}{\rightarrow} d = 2 - (-6) = 8$$

به ازای $a = 2$ که قبلاً به دست آورده بودیم و $d = 8, b = -6$ نمایش پیکانی g به شکل زیر رسم می‌شود که در این صورت

تابع نخواهد بود؛ زیرا به عضو ۲ از مجموعه اول، دو عضو متمایز ۸ و $\frac{1}{3}$ از مجموعه دوم نسبت داده شده است.

پس فقط $a = -2$ قابل قبول است. به ازای $a = -2$ و $b = -6$ و $d = 8$ تابع f را می‌نویسیم

$$f = \{(-2, 8), (-1, 5), (4, -9), (-8, -1)\}$$

با توجه به زوج مرتب‌های $(-1, c)$ و $(-8, -1)$ نتیجه می‌گیریم $c = -1$ است. اکنون می‌توانیم حاصل $\frac{a-d}{c}$ را محاسبه کنیم.

$$\frac{a-d}{c} = \frac{-2-8}{-1} = 10$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴. گزینه ۴ درست است.

با توجه به شرایط مسئله حالتهای زیر امکان پذیر است

حالت اول) یک کتاب تاریخی و ۳ کتاب علمی

$$\binom{2}{1} \times \binom{5}{3} = 2 \times 10 = 20$$

حالت دوم) یک کتاب تاریخی، ۳ کتاب ادبی

$$\binom{2}{1} \times \binom{3}{3} = 2 \times 1 = 2$$

حالت سوم) یک کتاب تاریخی، ۲ کتاب ادبی و یک کتاب علمی

$$\binom{2}{1} \times \binom{3}{2} \times \binom{5}{1} = 2 \times 3 \times 5 = 30$$

حالت چهارم) ۲ کتاب تاریخی و ۲ کتاب از بین ۸ کتاب باقیمانده (علمی و ادبی)

$$\binom{2}{2} \times \binom{8}{2} = 1 \times 28 = 28$$

تعداد کل حالتهای ممکن، از مجموع موارد فوق به دست می‌آید.

$$20 + 2 + 30 + 28 = 80$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست است.

کل اعداد دو رقمی فرد که با ارقام ۳، ۲، ۱، ۰ می‌توان ساخت، اعداد ۳۳، ۲۳، ۱۳، ۳۱، ۲۱، ۱۱ هستند و تعداد آن‌ها ۶ تا است.

(۲) درست است.

پیشامد A به صورت زیر نوشته می‌شود و دارای ۷ برآمد است.

$$A = \{(4, 6), (6, 4), (6, 5), (6, 6), (1, 3), (3, 5), (5, 6)\}$$

(۳) درست است.

قطعاً دانش‌آموزانی وجود دارند که سن آن‌ها بالای ۱۰ سال است و در کنکور ۱۴۰۴ شرکت می‌کنند.

(۴) نادرست است.

فضای نمونه‌ای جنسیت ۳ فرزند یک خانواده، دارای ۸ برآمد است.

$$S = \{(d, d, d) \text{ و } (d, d, p) \text{ و } (d, p, d) \text{ و } (p, d, d) \text{ و } (p, d, p) \text{ و } (d, p, p) \text{ و } (p, p, d)\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 8$$

تعداد پیشامدها از رابطه $2^{n(S)}$ به دست می‌آید.

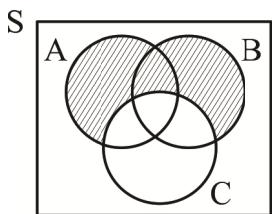
$$2^{n(S)} = 2^8 = 256$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

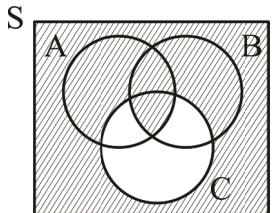
۶. گزینه ۳ درست است.

پیشامد گزینه ۳، قسمت سایه‌زده شده در نمودار را نمایش می‌دهد. نمودار مربوط به گزینه‌های دیگر به صورت زیر است.

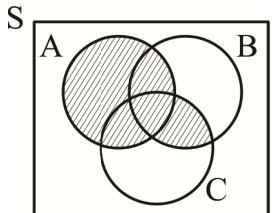
گزینه ۱) $(A \cup B) - C$

گزینه ۲) $(A \cap B) \cup C'$

گزینه ۳) $(A \cup B) \cap (A \cup C)$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

. ۷. گزینه ۲ درست است.

$$x^2 - x = 6 \Rightarrow x^2 - x - 6 = 0 \Rightarrow (x - 3)(x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -2 \end{cases}$$

$$x^2 - x = 12 \Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x - 4)(x + 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 \\ x = -3 \end{cases}$$

دامنه تابع f ، مجموعه $\{-3, -2, 3, 4\}$ می‌باشد که مجموع مقادیر منفی آن برابر با ۵ است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

. ۸. گزینه ۱ درست است.

$$x^2 - x - 3 = 0 \Rightarrow x^2 - x = 3$$

$$\frac{1}{x^2 - x} - \frac{1}{2} = \frac{a}{6} \Rightarrow \frac{1}{3} - \frac{1}{2} = \frac{a}{6} \Rightarrow$$

$$-\frac{1}{6} = \frac{a}{6} \Rightarrow a = -1$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

. ۹. گزینه ۴ درست است.

حداقل ۳ فرزند پسر یعنی ۳ پسر و ۲ دختر یا ۴ پسر و یک دختر یا ۵ پسر و صفر دختر، چون تعداد دخترها نباید فرد باشد؛ پس ۲ حالت قابل قبول می‌باشد (۳ پسر یا ۵ پسر)

$$\binom{5}{3} + \binom{5}{5} = 10 + 1 = 11$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰. گزینه ۴ درست است.

دو مجموعه A و B متمم یکدیگر هستند.

$$(A \cup B)' = S' = \emptyset$$

بنابراین: گزینه ۴ نادرست است.

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$ax^r + 4ax - v - \lambda x + 4a = 0 \Rightarrow ax^r + 4ax - \lambda x + 4a - v = 0$$

$$\Rightarrow ax^r + (4a - \lambda)x + 4a - v = 0$$

شرط آنکه معادله درجه دوم ریشه مضاعف داشته باشد، آن است که $\Delta = 0$ باشد:

$$(4a - \lambda)^2 - 4(a)(4a - v) = 0$$

$$\Rightarrow 16a^2 - 64a + 64 - 16a^2 + 24a = 0 \Rightarrow -36a = -64$$

$$a = \frac{64}{36} \Rightarrow a = \frac{16}{9}$$

$$(2x - 1)^2 = a \Rightarrow (2x - 1)^2 = \frac{16}{9} \Rightarrow 2x - 1 = \pm \sqrt{\frac{16}{9}}$$

$$2x - 1 = \pm \frac{4}{3} \Rightarrow 2x = 1 \pm \frac{4}{3} \Rightarrow \begin{cases} 2x = \frac{7}{3} \Rightarrow 6x = 7 \Rightarrow x = \frac{7}{6} \\ 2x = -\frac{1}{3} \Rightarrow 6x = -1 \Rightarrow x = -\frac{1}{6} \end{cases}$$

حاصل ضرب ریشه‌ها:

$$\left(\frac{7}{6}\right)\left(-\frac{1}{6}\right) = -\frac{7}{36}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{x+2}{x+3} - \frac{2x+3}{-(x-3)} = \frac{3x+1}{(x-3)(x+3)} \Rightarrow \frac{x+2}{x+3} + \frac{2x+3}{x-3} = \frac{3x+1}{(x-3)(x+3)}$$

طرفین معادله را در عبارت $(x+3)(x-3)$ ضرب می‌کنیم تا مخرج‌ها حذف شوند:

$$(x+3)(x-3)\left(\frac{x+2}{x+3} + \frac{2x+3}{x-3}\right) = \frac{3x+1}{(x-3)(x+3)}$$

$$\Rightarrow (x-3)(x+2) + (x+3)(2x+3) = 3x+1$$

$$\Rightarrow 3x^2 + 5x + 2 = 0 \xrightarrow{a+c=b} \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = -\frac{c}{a} = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

هیچ‌کدام از جواب‌ها، مخرج‌ها را صفر نمی‌کنند، پس هر دو جواب قابل قبول هستند، یعنی معادله دارای دو ریشه منفی است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳. گزینه ۱ درست است.

برای آنکه عدد ساخته شده زوج باشد باید رقم یکان صفر یا ۶ باشد؛ بنابراین دو حالت در نظر می‌گیریم:

الف) یکان صفر باشد:

$$\boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} = 18$$

بجز صفر و ۳

فقط صفر

ب) یکان ۶ باشد:

$$\begin{array}{c} \boxed{2} \times \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} = 12 \\ \uparrow \qquad \uparrow \\ \text{جز صفر و } 3 \text{ و } 6 \end{array}$$

فقط ۶

$$18 + 12 = 30$$

و طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴. گزینه ۳ درست است.

می‌دانیم:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!} = \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-r)!} = n(n-1)$$

$$C(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!r!} = \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-r)! \times r \times 1} = \frac{n(n-1)}{r}$$

$$\Rightarrow n(n-1) - 36 = \frac{n(n-1)}{r} \xrightarrow{\times r} 2n(n-1) - n(n-1) = 72$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 72 \Rightarrow n^2 - n - 72 = 0 \Rightarrow (n-9)(n+8) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n-9=0 \Rightarrow n=9 \\ n+8=0 \Rightarrow n=-8 \end{cases}$$

تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی یک مجموعه ۹ عضوی برابر است با:

$$\binom{9}{3} = \frac{9!}{3!6!} = 84$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$3f(1) = 6 \Rightarrow f(1) = \frac{6}{3} \Rightarrow f(1) = 2 \Rightarrow a+1 = 2 \Rightarrow a = 1$$

$$f(2) = 6 \Rightarrow a - ab = 6 \xrightarrow{a=1} 1 - ab = 6 \Rightarrow -ab = 5 \Rightarrow b = -1$$

مجموع مقادیر برد تابع، خواسته سؤال است:

$$a - 2 + a - ab + 3b + a + 1 = 3a - 2b - 1 = 3(1) - 2(-1) - 1 = 3 + 2 - 1 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

اقتصاد

۱۶. گزینه ۱ درست است.

الف) ابتدا باید میزان سود هریک از روش‌های مطرح شده را محاسبه کنیم:
 $140 \times 3,000,000 = 420,000,000$ = سود حاصل از خرید سهام

$$\frac{4}{100} = 32,000,000 \times 12 = 384,000,000 = 384,000,000 \text{ (ماه)}$$

= سود حاصل از خرید سکه

$$384,000,000 \times 2 = 768,000,000 = \text{سود حاصل از خرید اوراق مشارکت}$$

انتخابی منطقی است که بیشترین سود را برای فرد داشته باشد، در نتیجه سرمایه‌گذاری در خرید اوراق مشارکت منطقی است.

ب) هزینه فرصت، بیشترین منفعتی است که قرار بود از انتخاب دوم به دست آید که از آن صرف‌نظر شده است، بنابراین سود

حاصل از خرید سهام، هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت است.

(درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

فارغ از نحوه اداره شرکت‌ها، باید ذکر کرد که میزان سهم، تعیین‌کننده حق رأی است و حق رأی تعیین‌کننده تخصیص سهم به سهامداران نیست.

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۸. گزینه ۴ درست است.

الف) برای به‌دست آوردن تعداد سهام هر فرد می‌بایست به روش زیر عمل می‌نماییم:

$$\frac{2}{3} \text{ سهام } B = 800,000,000 \text{ و تومان } A + \text{ سهام } B = 800,000,000$$

$$\frac{2}{3} B + B = 800,000,000 \Rightarrow \frac{5}{3} B = 800,000,000$$

$$\text{تومان } B = \frac{800,000,000 \times 3}{5} = 480,000,000 \text{ ارزش دارایی شخص } B$$

$$\text{تومان } A = 800 - 480 = 320,000,000 \text{ ارزش دارایی شخص } A$$

$$\text{سهم } A = \frac{320,000,000}{50,000} = 6,400 \text{ تعداد سهام شخص } A$$

ب) دارایی کل شرکت:

$$\text{تومان } \frac{16}{100} \times \text{دارایی کل شرکت} = \frac{80,000,000,000}{16} = 5,000,000,000$$

(درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۹. گزینه ۳ درست است.

کسب و کار شخصی		شرکت	
معایب - عبارت دوم	مزایا - عبارت چهارم	معایب - عبارت سوم	مزایا - عبارت اول
<ul style="list-style-type: none"> - بار سنجین مسئولیت - مشکل تأمین مالی - مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی و دعاوی 	<ul style="list-style-type: none"> - راهاندازی آسان - مالکیت کامل سود - منافع مالیاتی - آزادی عمل و سهوالت در تصمیم‌گیری 	<ul style="list-style-type: none"> - هزینه راهاندازی بالاتر - تأخیر در تصمیم‌گیری - تقسیم سود به تناسب مالکیت سهم - قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر 	<ul style="list-style-type: none"> - مسئولیت محدود برای سهامداران - امکان افزایش سرمایه - امکان رقابت بالاتر - تخصص گرایی بیشتر

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

$$\text{تومان } 800,000 + \left(800,000 \times \frac{25}{100} \right) = 1,000,000 \text{ متری فرش } 9 \text{ متری در نقطه هـ}$$

$$\text{تومان } 200,000,000 = 200 \times 1,000,000 = 200 \times 200,000,000 = 200 \times 200,000,000 \text{ میلیارد ریال - تومان}$$

معادل ۲ میلیارد ریال - تومان $200,000,000 = 200 \times 1,000,000 = 200 \times 200,000,000 = 200 \times 200,000,000$ متری در نقطه «هـ» ب) حرکت از نقطه «هـ» به سمت نقطه «ج» یعنی تولید ۱۰۰ تخته فرش ۹ متری کمتر:

$$\text{تخته فرش } 9 \text{ متری کمتر } 100 = 100 - 100 = 0$$

$$\text{تومان } 100,000,000 = 1,000,000 \times 100 = 1,000,000 \times 100 = 100,000,000 \text{ تعداد کمتر تولیدشده } \times \text{سود هر تخته فرش } 9 \text{ متری} = \text{هزینه فرصت}$$

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۱. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- ب) تمامی نقاطی که بر روی قید بودجه قرار دارند، می‌توانند انتخاب مناسبی باشند، نه تنها نقاط ابتدایی و انتهایی قید بودجه ت) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از بک کالا تولید شود، بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.
 - ث) مرز امکانات تولید به ما اجازه می‌دهد تا هزینه فرصت یک شرکت یا کشور را زمانی که بیش از یک کالا تولید می‌کند را مجسم کنیم.
- (درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

$$\text{مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود واقعی}$$

$$\text{میلیون ریال } 6,000 = 12 \times 500 = \text{درآمد سالانه}$$

هزینه‌های سالانه:	$10 \times 15 \times 12 = 1,800$ = حقوق سالانه کارگران
	$50 \times 12 = 600$ = (هزینه فرصت) اجاره سالانه ملک
	$80 \times 12 = 960$ = خرید سالانه مواد اولیه
	$300 \times 12 = 3,600$ = هزینه‌های جاری سالانه رستوران
	$20 \times 3 \times 12 = 720$ = حقوق سالانه سرآشپزها
	150 = هزینه استهلاک سالانه

$$\text{میلیون ریال } 4,530 = \text{جمع کل هزینه‌های سالانه}$$

$$\text{میلیون ریال } 1,470 = 4,530 - 6,000 = \text{سود واقعی سالانه}$$

(درس ۳، ص ۲۵ و ۲۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- عبارت سوم: در تعاونی تولید، تعدادی تولید کننده گرد هم می‌آیند.

- عبارت چهارم: با غچه‌ای که در آن سبزیجات کاشته می‌شود، منابع طبیعی و مهارت فرد در فروش سبزیجات، سرمایه انسانی محاسبه می‌شود.

(درس ۲ تا ۴، ص ۱۹ و ۲۸ و ۳۲ و ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

گزینه یک درست است؛ کل بودجه صد برای خرید خوارکی را می‌توان با بررسی محور عمودی نمودار و محل برخورد منحنی یعنی نقطه a محاسبه کرد.

$$8 = \text{حداکثر چیپس قابل خریداری}$$

$$\text{تومان } 35,000 = \text{قیمت هر بسته چیپس}$$

$$\text{ریال } 2,800,000 = \text{تومان } 280,000 = 8 \times 35,000 = \text{کل بودجه صد}$$

گزینه (۳) نادرست است. دقیق اصطلاح ناکارایی مختص مرز امکانات تولید است. در نقطه G صد تمام بودجه خود را خرج نکرده است.

(درس ۳، ص ۲۷ و ۲۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۵. گزینه ۴ درست است.

در اقتصاد چیزی به نام واکسن رایگان وجود ندارد. تولید واکسن به منابع نیاز دارد و واردات آن نیز همینطور، از این منابع می‌توان برای تولید محصولات دیگر استفاده کرد پس برای داشتن واکسن کرونا، هر کشور باید بپذیرد که از بعضی کالاهای یا خدمات دیگر کمتر داشته باشد.

بنابراین، حتی وقتی واکسن برای افراد یک جامعه رایگان است، برای تولیدشان زمان و منابع صرف می‌شود و برای جامعه هزینه فرصت دارد.

(درس ۴، ص ۳۷؛ سطح دشواری: آسان)

۲۶. گزینه ۱ درست است.

در فرض مطرح در صورت سؤال، مواد اولیه برای تولید هر دو محصول «انسولین» و «واکسن کراز» در شرکت افزایش یافته است. با افزایش منابع تولید، منحنی مرز امکانات تولید به سمت بیرون، یعنی بالا منتقل می‌شود و چون هر دو محصول امکان تولید بیشتری را دارند، پس باید از هر دو محور شاهد افزایش ظرفیت تولید باشیم:

(درس ۴، ص ۴۰ و ۴۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

در هر تصمیمی باید قوانینی را رعایت کنیم که عبارتند از:

۱- شناسایی منابع کمیاب: منابع هر چقدر هم زیاد باشند، اما به دلایل مختلف محدود هستند و منابع نامتناهی در اختیار نداریم. (گزینه ۱)

۲- محاسبه هزینه فرصت (گزینه ۲)

۳- ترسیم قید بودجه (گزینه ۳)

۴- فراموش کردن هزینه‌های هدر رفته

۵- مقایسه بین هزینه‌ها و منافع (گزینه ۴)

(فصل ۱ - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۸. گزینه ۱ درست است.

- نوسازی تجهیزات تولید، جزو هزینه‌های آشکار، مستقیم یا هزینه‌های تولید محسوب می‌گردد.

- عدم دستیابی به عواید حاصل از خرید قطعات، هزینه فرصت یا هزینه پنهان انتخاب واردات خودرو خارجی است.

- واردات قطعات بی‌کیفیت، هزینه نادرستی بوده که هدر رفته و در تصمیمات جدید نباید اثرگذار باشد.

- بدھی اباشتہ شرکت‌های خودروساز داخلی نیز حاصل عدم تصمیمات منطقی و هزینه کردن‌های نادرست گذشته بوده که به عنوان هزینه هدر رفته به شمار می‌آید.

(فصل ۱، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

- کیومرث و شهرام هر دو به دلیل اعتماد به نفس بیش از حد و خود رأی بودن و حتی بی‌صبری زیاد دچار تصمیم‌گیری غیرمنطقی شده و سرمایه امروز خود را فدای سود تضمین نشده آینده کرده‌اند. اما در مورد گزینه (۱)، کیومرث قطعاً دچار توجه به هزینه‌های هدر رفته نشده است

- انسیه هم در دام، تبلیغات هیجانی فروش فوق العاده افتاده و بدون آگاهی از قیمت دیگر فروشگاه‌ها، گرفتار حقه‌های فروش گردیده است.

اثر گذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها:

- وقتی که جنس ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را صرفاً به خاطر تخفیف آن، بر جنس ۸۰ هزار تومانی ترجیح دهیم!

- وقتی فقط به دلیل اینکه حراج یا فروش ویژه اعلام شده خرید می‌کنیم.

توجه به هزینه‌های هدر رفته:

- وقتی غذایی را که سفارش داده شده دوست نداریم؛ اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوریم!

- وقتی دوره آموزشی بی‌کیفیتی را چون پول داده‌ایم تا آخر می‌رویم!

بی‌صبری زیاد:

- گاهی به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم ارزش آنی می‌رویم!

- گاهی برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنتگین انواع بدھی می‌رویم!

اعتماد به نفس بیش از حد یا خود رأی بودن

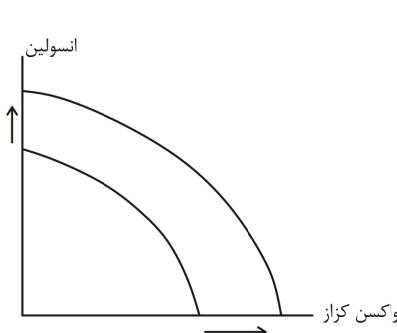
- وقتی خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده داریم و پس انداز کمتری برای نیازهای آتی می‌کنیم!

- وقتی در زمینه‌های پر خطر، بدون آمادگی لازم سرمایه‌گذاری می‌کنیم!

چسبیدن به وضعیت فعلی

- هنگامی که با چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده تصمیم می‌گیریم!

(درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- مؤسسات غیرانتفاعی عمدتاً اهدافی غیرتجاری دارند و حوزه فعالیت آن‌ها معمولاً خیریه، آموزش بهداشت، دین، سلامت و ... است و محدوده عمل آن‌ها گاهی محلی، ملی و حتی جهانی است.

- حقوق و مسئولیت سهامداران موضوعی است که در اساسنامه تعیین می‌گردد و دولت صرفاً بر درستی و صحت آن نظارت دارد.

(فصل ۱ - درس ۲ تا ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم و فنون ادبی

۳۱. گزینه ۴ درست است.

«تفسیر طبری» از جمله تفاسیر مهم قرآن است که «محمد بن جریر طبری» آن را به زبان عربی نوشت و جمعی از دانشمندان آن زمان، این کتاب را به فارسی ترجمه کردند. در بخشی از مقدمه آن آمده است: «این کتاب تفسیر بزرگ است از روایت محمد بن جریر طبری - رحمة الله عليه» ترجمه کرده به زبان پارسی دری؛ و این کتاب را بیاورند از بغداد، نبشه به زبان تازی؛ پس دشخوار آمد خواندن این کتاب. امیر سید ابوالمظفر ابوصالح منصور، علمای ماوراءالنهر را گرد کرد و از ایشان فتوای کرد که روا باشد که ما این کتاب را به زبان پارسی گردانیم؛ گفتند: روا باشد خواندن و نبشتن تفسیر قرآن به پارسی، مر آن را که او تازی نداند.»

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

سراینده ابیات:

- بیت «ب»: عبدالوهاب نشاط (نشاط اصفهانی)

- بیت «پ»: میرزا محمدصادق امیری (ادیبالممالک فراهانی)

- بیت «ت»: محمدتقی بهار (ملکالشعراء)

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

شکل درست موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

(۱) مجله نوبهار: محمدتقی بهار (ملکالشعراء) / روزنامه مجلس: ادیبالممالک فراهانی

(۲) مجله بهار: میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی

(۴) روزنامه سروش: علی‌اکبر دهخدا

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: نسبتاً دشوار)

۳۴. گزینه ۲ درست است.

شکل درست موارد نادرست:

تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: محمدتقی بهار (ملکالشعراء) / شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی/ تاریخ بیداری

ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی / شمس الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع / ترجمة سرگذشت حاجی بابا اصفهانی: میرزا حبیب

اصفهانی (اصل «سرگذشت حاجی بابا اصفهانی»، اثر «جیمز موریه» است).

(علوم و فنون ادبی (۱) - فصل ۲ / علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

افرادی چون «صبای کاشانی، قآنی شیرازی و سروش اصفهانی» از جمله شاعران دوره بازگشت ادبی بودند که به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند. گروهی دیگر، غزل‌سرایی به سبک حافظ و سعدی و دیگر شاعران سبک

عراقی را پیش گرفتند. شاعرانی چون «نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و مجرم اصفهانی» از آن دسته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

شكل درست موارد غلط:

- شاعران دوره بازگشت، در سطوح زبانی، ادبی و فکری، سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند؛ طوری که زبان، تخلیل و اندیشه در این سیک، تکرار شنیده‌هاست.

- میرزا محمدصادق امیری فراهانی (ادیب الممالک فراهانی) در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.

- در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسنده‌گان مطالب خود را در قالب مقاله و در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

- هدف انجمن ادبی خاقان، رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباہی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

- تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه، به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر جاذبه‌ای نداشت.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۲ درست است.

بیت دربردارنده «مفاهیم عرفانی» است که از ویژگی‌ها و مفاهیم اصلی شعر در دوره‌های بعد (سبک عراقی) شمرده می‌شود. رایج ترین انواع و مفاهیم شعر فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود که در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ دیده می‌شود؛ به این ترتیب:

(۱) بیت دربردارنده مفهوم «غنایی» است و شاعر در آن به وصف و توصیف توجه داشته است.

(۲) بیت در «مدح و ستایش ممدوح» سروده شده و چنانکه گفته شد، مدح و مدیحه‌گویی از انواع رایج شعر در این دوره است.

(۴) بیت از شاهنامه فردوسی و دربردارنده مفهوم «حماسی» است که از انواع رایج شعر در این دوره محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۳ درست است.

واژه «جهان» در این بیت، در معنای حقیقی خود (عالی، دنیا) به کار رفته و مجاز نیست.

بررسی آرایه مورد نظر در سایر ابیات:

(۱) واژه «مجلس» مجاز از «افراد حاضر در مجلس» است.

(۳) واژه «صد» مجاز از «بسیار، زیاد» و نشانه کثرت است.

(۴) واژه «سیر» مجاز از «بیزار» است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

تلمیح: بیت اشاره دارد به «ویرانی سرزمین سبا به سبب ناسپاسی مردمان آن در برابر نعمت‌ها و بخشش‌های خداوند» / تشبيه بلیغ اسنادی: یارب خاقانی، بانگ پر جبرئیل است. (مشبه: یارب خاقانی / مشتبه: بانگ پر جبرئیل) / تشبيه گسترده: خانه و کاشانه‌شان چو شهر سبا باد. (مشبه: خانه و کاشانه‌شان / مشتبه: شهر سبا / ادات تشبيه: چو)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تلمیح: بیت اشاره دارد به ماجراهی حضرت مسیح (ع) / تشبيه بلیغ: ندارد / تشبيه گسترده: ۱- یوسف من صبح فام باده به کف [است]. (مشبه: یوسف من / مشتبه: صبح / ادات تشبيه: فام (پسوند شباht) / وجهشبه: باده به کف بودن ۲- دو لب باده‌رنگ (دو لب که به رنگ باده است).

(۲) تلمیح: بیت اشاره دارد به «ماجرای حضرت مسیح (ع)» / تشبيه بلیغ: ندارد / تشبيه گسترده: ۱- دل، مسیح‌وار پی راستی گرفت. (مشبه: دل / مشتبه: مسیح / ادات تشبيه: وار (پسوند شباht) / وجهشبه: پی راستی گرفت. ۲- دل، چو خط‌ترسا بازگونه‌رُو بود. (مشبه: دل / مشتبه: خط‌ترسا / ادات تشبيه: چون / وجهشبه بازگونه‌رُو بود.)

(۴) تلمیح: بیت اشاره دارد به «ماجرای حضرت موسی (ع) و فرعون و ادعای خدایی کردن فرعون و ...» / تشبيه بلیغ: ندارد / تشبيه گسترده: فرعون‌وار لاف انا الحق زنی. (مشبه: اتو / مشتبه: فرعون / ادات تشبيه: وار (پسوند شباht) / وجهشبه: لاف انا الحق زدن)

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ / علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط (نسبتاً دشوار))

۴۰. گزینه ۱ درست است.

تلمیح: به آیه ۱۷۲ سوره اعراف (وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتِهِمْ وَأَشَهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَّا سِتٌّ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلِّي
شَهِدْنَا...)

تشبیه: می بلی (تشبیه بلیغ اضافی ← مشبه: بلی / مشبه به: می)
مجاز: «جام» مجاز از «شراب»
بررسی سایر گزینه ها:

(۲) تشبیه ندارد. / تلمیح: ندارد. / مجاز: «هفتاد و دو ملت» مجاز از «همه مذاهب و ادیان»

(۳) تشبیه: ۱- من سیمرغ هستم. (تشبیه بلیغ اسنادی ← مشبه: من / مشبه به: سیمرغ) ۲- کوه قاف حقيقة (تشبیه بلیغ اضافی ← مشبه: حقیقت / مشبه به: کوه قاف) / تلمیح: بیت به «دادستان منطق الطیر عطار و سلوک پرندگان برای رسیدن به معشوق حقیقی (سیمرغ)» اشاره دارد. / مجاز: ندارد.

(۴) تشبیه: ماه مصرم (تشبیه بلیغ اسنادی ← مشبه: [من] / مشبه به: ماه مصر) ۲- شمع خورشیدم (تشبیه بلیغ اسنادی ← مشبه: [من] / مشبه به: شمع خورشید) ۳- حجاب چاو کنعان (تشبیه بلیغ اضافی ← مشبه: چاو کنعان / مشبه به: چاه)

۴- شمع خورشید (تشبیه بلیغ اضافی ← مشبه: خورشید / مشبه به: شمع) / تلمیح: بیت به «دادستان حضرت یوسف (ع) و در چاه افتادنش توسط برادران وی و ...» اشاره دارد. / مجاز: ندارد.

(ترکیبی علوم و فنون ادبی (۲ و ۳)؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

مجاز: ندارد / مراعات نظری (تناسب): بازارگاه، دکان
بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تشبیه گسترده: رطل دریا صفت (مشبه: رطل / مشبه به: دریا / ادات تشبیه: صفت) / تشبیه بلیغ یا فشرده: جام زردشت، گوش ماهی است. (مشبه: جام زردشت / مشبه به: گوش ماهی)

(۲) مجاز: «امروز» مجاز از حال و «فردا» مجاز از آینده است. / تضمین: مصراع دوم از سعدی است که عبید زاکانی آن را در این بیت خود تضمین کرده است.

(۳) تلمیح: بیت اشاره دارد به «زانده شدن حضرت آدم (ع) از بهشت بهدلیل نافرمانی از امر خداوند و نزدیک شدن به درخت ممنوعه و خوردن از میوه آن (گندم یا سیب و ...)» / مراعات نظری (تناسب): «خرمن، گندم»

(ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۳ درست است.

در بیت های دوم، پنجم و ششم، «تضمين و تشبيه» به کار رفته و در بیت های اول و سوم، «تلمیح» وجود دارد. در بیت چهارم نیز هیچ کدام از آرایه های مورد نظر به کار نرفته است؛ بدین صورت:

بیت دوم: تضمین: تضمین بخشی از آیه ۲۸ سوره فجر در مصراع دوم (اصل آیه چنین بوده: يَا إِيَّاهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَةُ إِرْجِعِي إِلَيْ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ای نفس مطمئن، خشنود و خدا پستد به سوی پروردگارت بازگرد. / تشبیه (اضافه تشبیه): هاتف رضا (مشبه: رضا / مشبه به: هاتف)

بیت پنجم: تضمین: مصراع دوم از سعدی است که سیف فرغانی آن را در این بیت خود تضمین کرده است. / تشبیه (تشبیه گسترده): سیف فرغانی چو سعدی مدام از شوق می گوید... (مشبه: سیف فرغانی / مشبه به: سعدی / ادات تشبیه: چو / وجه شبه: مدام از شوق می گوید...)

بیت ششم: تضمین آیه ۱ سوره نجم در مصراع دوم / تشبیه (اضافه تشبیه): روزنامه دولت (مشبه: دولت / مشبه به: روزنامه) بیت اول: تلمیح: بیت اشاره دارد به آفریدن و سرشتن گل وجود آدمی در چهل شبانه روز به دست خداوند و حدیث قدسی «حَمَرَتْ طَيْأَةَ آدَمَ بِيَدِي أَرْبَعِينَ صَبَاحًا: گل وجود آدم را به دست خودم در چهل شبانه روز سرشتم.»

بیت سوم: تلمیح: بیت اشاره دارد به «ماجرای ملک سلیمان و ریوده شدن انگشتی پادشاهی او توسط دیو (شیطان) و ...» بیت چهارم: در این بیت، تضمین یا تلمیح به کار نرفته است. عبارت «وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ» صرفاً یک عبارت عربی معمولی است که شاعر در بیت خود به کار برده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ / علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

مراعات نظیر (تناسب): «حضر، موسی»، «خوف، رجا» / تضمین: تضمین بخشی از آیه ۱۷۲ سوره اعراف در مصراع چهارم (اصل آیه بدین صورت بوده: و إِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ دُرْبِتَهِمْ وَأَشَهَدَهُمْ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلِّي شَهَدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ: وَإِنَّهُ خَاطِرٌ بِيَوْمًا زَمَانِي رَاكِهِ پُرورِدَگارَتْ ازْ صَلْبِ فَرْزَنْدَانِ آدَمَ، ذَرْبَهُ آنَّهَا رَا بَرْگَرْفَتْ وَآنَّهَا رَا بَرْخُودَشَانَ گَوَاهَ سَاخْتَ وَفَرْمُودَ آيَا مِنْ پُرورِدَگارَ شَمَا نِيَسْتَمْ؟ گَفْتَنَدَ: آرَى گَوَاهِي مِيَهِيمَ. [خدَاؤند فَرْمُودَ مِبَادَا] رِسْتَاخِيزَ بَگُويَيدَ مَا ازْ آيِنَ غَافِلَ بُودِيَم...») / تشبیه بلیغ اضافی: ۱- تیهِ خوف (مشبه: خوف / مشبه به: تیه (بیابان)) ۲- تیهِ رجا (مشبه: رجا (امید) / مشبه به: تیه) ۳- ولایتِ قالوا بَلِّي: (مشبه: قالوا بَلِّي / مشبه به: ولایت (سرزمین)) / تلمیح: بیت اوَّل اشاره دارد به این که حضرت خضر (ع) مدام در سفر و گشت و گذار است و در جایی ساکن نمی شود و قرار نمی یابد و نیز اشاره دارد به این که حضرت خضر (ع) همراه حضرت موسی بوده امَّا موسی (ع) از همراهی همیشگی با خضر ناتوان بوده و از او جدا شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۱ درست است.

بیت «الف»: واژه «چمن» مجاز از باغ است.

بیت «ب»: اشاره دارد به داستان حضرت ابراهیم (ع) و عمویش آزر که شغلش بتراشی بود.

بیت «پ»: تشبیهات: ۱- کفت عیسی آسا تب آز را بسته. (مشبه: کفت / مشبه به: عیسی) / ادات تشبیه: آسا / وجه تشبیه: تب آز را بسته. ۲- اعجاز همت (مشبه: همت / مشبه به: اعجاز) ۳- تب آز (مشبه: آز / مشبه به: تب)

بیت «ت»: سجع دارد و ارکان سجع «زَرَد، بَرَدَبَرَد وَ گَرَد» است.
بررسی سایر گزینه ها:

(۲) بیت «الف»: تشبیه ندارد. / بیت «ب»: بین «آز و صنم و سنگ» مراجعات نظیر وجود دارد. / بیت «پ»: تلمیح دارد به معجزات حضرت عیسی (ع) / بیت «ت»: تضمین ندارد.

(۳) بیت «الف»: مجاز دارد. «چمن» مجاز از «باغ» است. / بیت «ب»: تشبیه دارد (به حقیقت تو آزری) / بیت «پ»: تضمین ندارد. / بیت «ت»: تلمیح دارد به «ماجرای شکافته شدن دریا و خشک شدن آن به امر خداوند برای عبور کردن موسی (ع) و قومش از آن و ...».

(۴) بیت «الف»: تشبیه ندارد. / بیت «ب»: سجع ندارد. / بیت «پ»: مجاز دارد؛ «کف» مجاز از دست است. / بیت «ت»: تلمیح دارد.
(علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۴. گزینه ۱ درست است.

مَ وَا لِ يَا نِ مُ وَحَدَّبَرُو حَرَفَعَ تُدُولَت
U - U - U - U - U - U - -

این مصراع «هشت» هجای کوتاه دارد و فاقد هجای کشیده است.

رَ نَنَد طَبَلَ كِبَرْمُشَ رَ كَا نِ دِيَلَخَ طَ رَ مَد
U - U - U - U - U - -

در این مصراع «شش» هجای کوتاه و «دو» هجای کشیده وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

أَمْ مِيَدِ مَنِبِ مُرَدِ بِ طِفَلِي شِ كَوَفِ وَار

- - U - U - U - U - -

توجه: گاهی بعضی از کلمات که مشدّد نیستند به اقتضای وزن، مشدّد تلفظ می شوند؛ مثل همین کلمه «امید» که در این بیت به صورت مشدّد تلفظ می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) عَالَ مِيْ چُنْ مُوجِ گُوْهِرِ مِيْ رَوْدِ غَلَ طَانِ نَازِ

~~عَالَ~~ - ل - - ل - - ل - - ل -

۲) بَسِ كِ ازْ طَرَفِ چَ مَنْ لُؤْكِ لِ لا لَبَرِ خَاست

~~بَسِ~~ ~~كِ~~ - ل - - ل - - ل - - ل -

۳) بَيْ شَ زَيْلَ آزِ بَرِ مَنْ تَدِ دَمَ رَوْ

- ل - ل - ل -

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

وزن بیت: «- ل - ل - / ل - ل - ل - ل - / - مفتولن فاعلات مفتولن فَعَ»

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

۱) ل - - ل - / ل - - ل - / - : فعالن فعالن فعالن فعالن

۲) ل - ل - ل - ل - / ل - ل - ل - : مفاعلن فعالاتن مفاعلن فعالاتن

۳) «- ل - / - ل - / - : مستفعلن فَعَ مستفعلن فَعَ» یا «- ل - / - ل - / - : فعلن فعالن فَعَلَن فعالن»

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۱ درست است.

در وزن‌هایی که به دو صورت برش آوایی می‌پذیرد، باید به ارکان در هر دو برش توجه داشته باشیم.

وزن این بیت «- ل - ل - ل - ل - ل - / - : مفعول فاعلات مفاعيل فاعلن» یا «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - :

مستفعلن مفاعيل مستفعلن فَعَلَ» است که در گزینه (۱) به سه رکن از این دو شکل تقسیم‌بندی هجایی اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

وزن ایيات (به ترتیب):

بیت اول: «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - : مفعول فاعلات مفاعيل فاعلن» یا «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - ل -

مستفعلن مفاعيل مستفعلن فَعَلَ»

بیت دوم: «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - : مفعول مفاعilen مفعول مفاعilen» یا «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - ل -

مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن»

بیت سوم: «- ل - ل - ل - ل - / - : مفعول فاعلات مفاعilen» یا «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - ل -

مفاعيل مستفعل»

پایه آوایی «مفعول» در وزن هر سه بیت وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

وزن مصراحتی اول، دوم و ششم نادرست است؛ و مصراحتی دوم، سوم، پنجم و ششم به دو شکل متفاوت تقسیم‌بندی هجایی می‌شود.

وزن مصراحتها (به ترتیب):

۱) «- ل - ل - ل - ل - ل - / - : فاعلاتن فعالاتن فعالاتن فَعَ»

۲) «- ل - ل - ل - ل - ل - / - : مفعول مفاعيل فاعلاتن» یا «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - ل -

۳) «- ل - ل - ل - ل - ل - / - : مستفعلن فَعَلَ مستفعلن فعالن» یا «- ل - ل - ل - ل - ل - ل - / - ل -

فاعلن مفعول فاعلن»

۴) «ل - ل - ل - ل - ل - / - ل - / - ل - / - ل - / - ل - : مفاعلن فاعلن مفاععلن فاعلن»

٤) «—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ» : مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فَعَلْ» يَا «—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ—الـ» مسفتعاً، مسفتعاً، مسفتعاً، فَعَلْ»

(علوم و فنون ادبی، ۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

وزن مشترك أبيات «الف» و «ث»: «— ل, ل— ل, ل— — مفعولٌ مفاعلنِ مفاعيلن» يا «— ل, ل, ل— ل, ل— — مستفعلٌ فاعلاتٌ مستفعلٌ».

وزن سایر ابیات:

ب: «—/—/—/—/—: مفعولُ مفاعلنَ فعلن» يَا «—/—/—/—: مستفعلنُ فاعلاتُ مستف»

ب: «--الـ--الـ--الـ--الـ-- مفعولٌ مفاعيلٌ مفاعي (فَعُولَنْ)» يا «--الـ--الـ--الـ--الـ--

(علوم و فنون ادب، (۳) - درس ۲؛ سطح دشوار؛ متوسط)

۵۲. گزینه ۲ دست است.

در این سروده، ویژگی‌های شعر قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم کاملاً وجود دارد؛ به علاوه، شاعر در این سروده به «مدح و مدیحه‌گویی» پرداخته که از مفاهیم و انواع رایج شعر در این دوره است. بنابراین این شعر را باید از جمله اشعار منسوب به شاعران نیمة اول قرن پنجم بدانیم. [آیات، سروده «فرخی سیستانی» شاعر نیمة اول قرن پنجم ه است.]

پرسی سایر گزینہ‌ها:

۱) ایيات در وزن همسان «UU--، UU--، UU--، UU-»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» سروده شده و آرایه‌های مجاز، تلمیح، تشبيه و مراعات‌نظیر» نیز در آن به کار رفته است؛ بدین صورت: مجاز: «بهار و خزان» مجازاً به معنی «همه طول سال، همه فصول، همیشه» است؛ ضمن این که «کف» نیز می‌تواند مجازاً به معنی «دست» باشد. / تلمیح: بیت دوم تلمیح دارد به «عطای و بخشش حضرت پیامبر(ص) و توجه ایشان به درماندگان و فقیران و یتیمان و...» / تشبيه: کف او همچو درختی است که ... (مشبه: کف/ مشبه: درخت / ادات تشبيه: همچو / وجه تشبيه: «پر بار و برگ و بر بودن» یا «چشم خلق به آنهاست»)

۳) مفهوم مشترک ابیات سؤال و بیت گزینه (۳) : ستایش ممدوح به سبب عطا و سخا و بخشش در حق دیگران؛ ممدوح بخشنده و سخاوتمند است.

(۴) در کتاب درسی آمده است: «وجود سخنوارانی چون رودکی، فرد
قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم، بیانگر اهمیت این دوره است.» به
فارسی گویی چون عنصری» همان قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم
همان مدح و مدیحه گویی و وصف و... است – کاملاً مشهود است.
(ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳؛ سطح دشواری: نسبتاً دشوار)

کزینه ۴ درست است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و ک

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:
۱) آسودگی و فراغت نداشتن در عین دارایی و ثروتمند بودن (شاعر می‌گوید: در جامعه‌ای که اکثر مردم از نداری در رنج و

عداب هستند، ادر کسی مال و نبوت

۱) حرص باعث عدم اسود کی اسٹ.

۵۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت اول سؤال: طلب جلوه‌گری از معشوق؛ طلب لطف و عنایت از معشوق؛ معشوق روشن‌کننده خلوت عاشق است.

مفهوم بیت دوم سؤال: بی‌توجهی عاشق به پند و ملامت و سرزنش دیگران در راه عشق

بررسی مفهوم سایر ابیات:

(الف) انزوا و دوری از خلق و توجه صرف به معشوق (معشوق حقیقی)

(ب) بی‌توجهی عاشق به پند و ملامت و سرزنش دیگران در راه عشق

(پ) توجه به دل و احوال دل در خلوت نیم شب

(ت) بی‌توجهی عاشق به پند و ملامت و سرزنش و عیب‌جویی دیگران در راه عشق

(ث) طلب جلوه‌گری از معشوق؛ طلب لطف و عنایت از معشوق و آرزومندی به دیدار او؛ معشوق (رخسار معشوق) روشن‌کننده خلوت عاشق است.

(ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و بیت گزینه (۲): تقدیرگرایی؛ تا خواست و اراده الهی نباشد، هیچ اتفاقی در دنیا نخواهد افتاد؛ حاکم بودن قضا و قدر بر سرنوشت موجودات

مفهوم سایر ابیات:

(۱) بیهوده نمردن؛ مرگ بیهوده نداشتن

(۳) لزوم تلاش و کوشش برای کسب رزق و روزی با وجود مقسوم بودن رزق و رزاق بودن خداوند

(۴) حتمی و فraigیر بودن مرگ؛ همه می‌میرند و حتی قدرتمندان نیز از مرگ ناگزیرند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی

۵۶. گزینه ۳ درست است.

(الف) مژه‌های جهان اجتماعی همان مژه‌های دانش آن است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴).

(ب) اینکه در هر جامعه‌ای، هر نهاد اجتماعی، شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد، کاملاً درست است؛ ولی پاسخ این سؤال نیست، زیرا دلیل اصلی متفاوت بودن نهادها در جوامع مختلف، در وجود فرهنگ‌ها یا همان عقاید و ارزش‌های مشترک آن‌ها است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴، صفحه ۳۵).

(پ) دیدگاه طولی نگاه خطی به تاریخ دارد؛ بنابراین مسیر یکسانی برای جوامع در نظر می‌گیرد، در گزینه (۳) گفته شده که هر

جهان اجتماعی می‌تواند براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال کند، این یعنی داشتن مسیرهای متفاوت که در دیدگاه طولی نیست بلکه در دیدگاه عرضی مسیرهای متفاوت وجود دارد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۵، صفحه ۴۲-۴۳)

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

- تفاوت‌های مربوط به لایه‌های عمیق و عناصر محوری جهان اجتماعی (ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی)، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۵، صفحه ۴۱)

- بورس اوراق بهادار ایران به نسبت بازار ارزهای بین‌المللی فارکس، یک پدیده اجتماعی کلان نیست؛ بلکه یک پدیده خرد یا نسبت به یک پدیده سومی مثل خرید و فروش سکه در یک صرافی مشخص میانه در نظر گرفته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴، ص ۳۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

- دانش‌آموزی که از استعداد سرشاری برخوردار است؛ ولی خود به آن آگاه نیست ← اهمیت بسیار بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها در جهان اجتماعی

- تفاوت میان جهان‌های اجتماعی همانند تفاوتی است که یک نوع موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگ‌سالی پیدا می‌کند ← اشتراک دیدگاه کنت، دورکیم، اسنپسر و مارکس

- زبان عربی حامل کلام و بیان الهی شد ← با ظهر اسلام عقاید و ارزش‌های بنیادین جامعه جاهلی نابود شد و لایه‌های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی ۱) - درس ۵، ص ۴۱ تا ۴۳؛ سطح دشواری: متوسط

. ۵۹. گزینه ۱ درست است.

این درست است که موضوع علوم طبیعی و موضوع فلسفه مستقل از انسان‌ها هست ولی به این معنا نیست که موضوع آن‌ها با هم تفاوت ندارد. موضوع علوم طبیعی، پدیده‌های طبیعی و موضوع فلسفه اصل وجود یا شناسایی قوانین کلی موجودات است؛ یعنی فلسفه نه جزو علوم طبیعی است و نه جزو علوم انسانی و اجتماعی؛ بلکه خود دانشی مستقل است.

(جامعه‌شناسی ۳) - درس ۲، ص ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: آسان

. ۶۰. گزینه ۴ درست است.

علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرباری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثربازی آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کند.

شاخه‌های علوم اجتماعی: کنش‌های اجتماعی ابعاد و انواعی دارند که برای بررسی و مطالعه این انواع و ابعاد دانش‌های مختلفی به وجود آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱) بخش اول نادرست است.

در گزینه‌های ۲ و ۳) بخش دوم نادرست است.

(جامعه‌شناسی ۳) - درس ۲، ص ۱۰، ۱۵ و ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط

. ۶۱. گزینه ۱ درست است.

- افراد با عمل براساس ارزش‌ها و هنجارها موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

- شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراء‌طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

- نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی از آثار و پیامدهای همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی است.

- با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

(جامعه‌شناسی ۱) - ص ۱۰، ۱۴ و ۲۲، درس ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط

. ۶۲. گزینه ۴ درست است.

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	
تندرنستی	مورد تحسین دیگران قرار گرفتن	ورزشکار حرفه‌ای شدن	ورزش کردن
آسیب و بیماری برای خود و دیگران	مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن	ترک یا معتاد شدن به آن	سیگار و قلیان کشیدن

(جامعه‌شناسی ۱) - درس ۱، ص ۸؛ سطح دشواری: متوسط

. ۶۳. گزینه ۲ درست است.

- علوم اجتماعی به انسان‌ها کمک می‌کند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند؛ از این رو علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.

- در جامعه‌شناسی شهری روابط همسایگی، ریخت‌شناختی شهری، ترافیک آلودگی و مهاجرت بررسی می‌شود.

- علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها می‌دهند. به او در استفاده از طبیعت کمک می‌کند.

(جامعه‌شناسی ۳) - درس ۲، ص ۱۳ و ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط

۶۴. گزینه ۴ درست است.

- بهسیب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.
- در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.
- بسیاری از خانواده‌ها برای انتخاب رشته دانشگاهی، بیشتر ملاک آینده شغلی را در نظر می‌گیرند و با این ملاک به ارزیابی رشته‌ها می‌پردازن.

- دانشمندان علوم اجتماعی با کشف قواعد جهان اجتماعی می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند.

(جامعه‌شناسی (۳) - درس ۲، ص ۱۳، ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۳ درست است.

توضیح عبارت‌های نادرست:

ب) اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

ت) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

ث) خردفرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند، اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ و ۲ و ۳، ص ۵، ۷، ۱۳ و ۱۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۶. گزینه ۲ درست است.

توضیح عبارت نادرست:

موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی متفاوت‌اند که این نگاه وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در هر سه گزینه دیگر، بخش‌های دوم نادرست هستند.

(جامعه‌شناسی (۳) - درس ۲، ص ۱۳، ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۷. گزینه ۴ درست است.

توضیح عبارت نادرست ← ناپسند بودن اسراف و تبذیر آرمانی است که بیرون قلمرو واقعی است. ساده‌زیستی، آرمانی است که بیرون از قلمرو واقعی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱ و ۲، بخش‌های دوم نادرست هستند.

در گزینه ۳ بخش اول درست است.

(جامعه‌شناسی (۳) - درس ۲، ص ۱۳، ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

- به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند ← بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی «پ»

- جهان اساطیری ← طرد دانش ابزاری «الف»

- حق و باطل ← مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی‌اند. «ب»

- عقلانیت ابزاری ← دانش وسائل «ت»

(جامعه‌شناسی (۳) - درس ۲، ص ۱۳، ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۱ درست است.

برخی از جهان‌های اجتماعی، استعدادها و سرمایه‌های معنوی انسان را نادیده می‌گیرند یا فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند.

نظام معيار جهان اجتماعی آرمان‌ها هستند.

جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که می‌آورند، ارزیابی کرد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۶ و ۷، ص ۴۴، ۴۷ و ۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

- مخترع دینامیت \rightarrow فواید علوم طبیعی (بهره‌مندی از طبیعت)
 - تصویر بهتر از خود برای آیندگان \rightarrow فواید علوم اجتماعی (ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی)
 - بیشتر دارایی خود به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد \rightarrow فواید علوم اجتماعی (موقعیت‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح)
- (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۲، ص ۱۳، ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۷۱. گزینه ۳ درست است.

- «الله الذي : الله (خدا، خداوند) همان کسی است که» (رد گزینه ۱)
 - «الرّياح: بادها»: جمع است نه مفرد [مفرد آن «الرّياح» می‌باشد]. (رد گزینه ۴)
 - «ثُيُور: بر می‌انگزیند»: فعل مضارع از صیغه «مفرد مؤنث = هي» است و به «الرّياح: بادها» (جمع غیر عاقل) به عنوان مرجع خود، بر می‌گردد نه «الله» که مذکور است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
 - «السماء: آسمان»: مفرد است نه جمع (رد گزینه ۱)
- * توجه: هر کلمه مرتبطی به اسمی «جمع غیر عاقل» مانند «فعل»، «صفت»، «ضمیر»، «اسم اشاره»، «موصول» و ... در داخل جمله به شکل «مفرد مؤنث» می‌آید؛ بنابراین به این موضوع در ترجمه دقت کنید و حواستان به ترجمه درست فعل بر اساس مرجع آن باشد.

(عربی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۲ درست است.

- «قد یکون: گاهی می‌باشد» (رد گزینه ۴) همچنین در گزینه (۴)، در قسمت دوم جمله، «گاهی» اضافه است.
- «متجر (نکره): یک مغازه، مغازه‌ای» (رد گزینه ۱)
 - «أسعارها الغالية: قیمت‌های گرانشان» (رد گزینه ۳)
 - «أن يبيعها: که آن‌ها را بفروشد» (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
- (عربی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۳. گزینه ۳ درست است.

- «صفوفنا: صفوف خود (خودمان، خویش)» (رد گزینه ۱)
- «أمر: دستور، امر» اسم است نه فعل. (رد گزینه ۲)
 - «يَنْقَعُ: سود می‌رساند» (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
- «القوم المسلمين: گروه (قوم) مسلمان» ترکیب «وصfi» است و «المسلمين» به عنوان صفت باید «مفرد» ترجمه شود نه «جمع». (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
- توجه: «نَقَعَ(يَنْقَعُ): سود رساند» را با «انْتَقَعَ(يَنْتَقَعُ): سود برد» اشتباه نگیرید.

نکته: «صفت» همواره به شکل «مفرد» ترجمه می‌شود، حتی اگر «مثنی» یا «جمع» باشد.

مثال: القوم الكافرون: گروه کافر گروه کافران

(عربی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۴. گزینه ۴ درست است.

- «هناك أنواعاً مُختلفة: انواع گوناگونی دارند» (رد گزینه ۳) (حواستان باشد که بعد از «أن» جمله جدید شروع می‌شود و «هناك» در اول جمله، معنای «وجود دارد، هست» دارد.
- «فقط» در گزینه ۱ در جای نادرستی ترجمه شده است (رد گزینه ۱)
- «البعض الآخر: بعض دیگر» (رد گزینه ۳)

«البَحْرُ: دریا» مفرد است نه جمع (رد گزینه ۱)

«النَّاسُ: مردم» (رد گزینه ۲)

«اللَّطَّبْخُ وَ الْأَكْلُ: برای پختن و خوردن»؛ هیچ کدام ضمیر ندارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(عربی (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «لا» برای نفی جنس است و در ترجمه آن از «هیچ» استفاده می‌شود. (هیچ میراثی مثل آن نیست.)

(۲) «لا يَرْعِمُ» مضارع است و پس از «ليت»، به صورت مضارع التزامی (پندارد، گمان نکند) ترجمه می‌شود، نه ماضی استمراری.

(۴) «لا ثُرَكَ»؛ به دست آورده نمی‌شود؛ مضارع مجھول است که معلوم ترجمه شده و نادرست است.

(عربی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «يُخْرِجُهُمْ»؛ آن‌ها را خارج می‌کند] [«خَرَجَ (يَخْرُجُ): خارج می‌شود» / «أَخْرَجَ (يُخْرُجُ): خارج می‌کند»]

(۲) با توجه به اینکه ضمیر «هم» به «من» بر می‌گردد؛ بنابراین «من» باید به صورت جمع (کسانی که) ترجمه شود نه مفرد (کسی که).

(۳) «يُجَالِسُ»؛ همنشینی می‌کند] [«جَلَسَ(يَجَلِسُ): نشست» / «جَالَسَ (يُجَالِسُ): همنشینی کرد»]

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۷. گزینه ۴ درست است.

«إن» معنی «هرگاه» نمی‌دهد. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

«دچار شدی: أصبت، أصبت» فعل مجھول است نه معلوم. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«غニمت بدان: اغتنم»، در گزینه‌های (۱) و (۲) ضمیر اضافی است.

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه متن:

دوستی جهانی ساده و در عین حال پیچیده است؛ و دوست راستگوی راستین لحظه‌های شادی و خوشی، و اندوه و ناراحتی را شریک می‌شود و قسمت می‌کند؛ زیرا زندگی یک سمفونی طولانی است که با نتهای غمگین و شاد پر شده است. نام دوست به هر رهگذری در زندگی اطلاق نمی‌شود، و انتخاب آن همچون انتخاب غذاها و لباس‌ها آسان نیست؛ و انتخاب یک دوست مناسب در زندگی بسیار مهم است و هر انسانی از دوستش تأثیر می‌پذیرد، چنانکه گفته شده: به من بگو با چه کسی معاشرت می‌کنی تا بگوییم که تو کیستی؟ بنابراین، بر انسان لازم است که دوستی را انتخاب کند که شایسته او باشد و از جانب او احساس محبت خالص کند. بارها برایمان پیش آمده که با دوستی‌های دروغین در زندگی امان رو به رو شویم؛ پس هنگامی که در نعمت‌ها زندگی می‌کیم، آنانی که خویش را دوست می‌نامند ما را همراهی می‌کنند، اما به محض اینکه به یک مشکل یا بیماری دچار می‌شویم، یا آنچه را داریم از دست می‌دهیم، جواب ما را نمی‌دهند و ما را به حال خویش رها می‌کنند؛ بنابراین بر ما لازم است که به دوستی‌های مبتنی بر منفعت اهمیت ندهیم و باید کسانی را برگزینیم که وقتی به ما خوبی می‌کنند، خوبی خود را فراموش می‌کنند و وقتی به آن‌ها خوبی می‌کنیم، خوبی ما را به یاد می‌آورند؛ و نباید کسی را برای دوستی بگیریم که مثل پرنده مهاجری است که وقتی هوا بد شد کوچ می‌کند.

۷۸. گزینه ۲ درست است.

«به دنبال کسی که در او عیبی نمی‌یابی نگرد تا بدون دوست نمانی» در متن نیامده و بی‌ارتباط است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) دوستی واقعی مثل کوه بلند است، فقط دوستان باوفا از آن بالا می‌روند.

(۳) به مرور زمان ما دوستان را از دست نمی‌دهیم، بلکه دوست راستین را می‌شناسیم.

(۴) بر حذر باش که بر دوستی تکیه کنی که تو را در ساعت تنگی (نیاز) ترک می‌کند.

(عربی (۱) - درس ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۲ درست است.

دoust واقعی همان کسی است که «در روزهای تلخ و شیرین زندگی کنارت می‌ماند».

ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) به دوستی اش با تو افتخار می‌کند، در حالی که برای حفظ آن تلاش می‌کند!

۳) خوشحال می‌شود وقتی به او نیاز داری و بدون توقع برای خدمت به تو می‌شتابد (در متن نیامده است).

۴) در روزهای سختی، به طور مستمر مقابل تو ظاهر می‌شود. (با عبارت یتقاسم لحظات الفرح ...) منافات دارد.

(عربی (۱) - درس ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

دوستان چقدر زیاد و باوفایان چقدر انداز است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱- اگر دوستانی داری، پس تو بی‌نیازی.

۳- از دوست محافظت کن گرچه در آتش

۴- هیچ خیری در دوستی که تو را در زبانه آتش اندازد نیست.

(عربی (۱) - درس ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۱. گزینه ۳ درست است.

«کاذب» اسم فاعل ثالثی مجرد است نه مزید؛ پس مصدر آن «تکذیب» نیست و «کذب» است.

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۴ درست است.

دقت کنید که صورت سؤال، گزینه درست را درباره حرکت‌گذاری کلمات می‌خواهد؛ در گزینه (۱) «یَعْلَمُوا» درست است نه

«يَعْلَمُوا»، در گزینه (۲) «تُجَالِّس» درست است نه «تُجَالِّس» و در گزینه (۳) با توجه به معنای عبارت «عَلَّمَا: به ما یاد بد»

درست است (به استادمان گفته‌یم: به ما درسی را یاد بد که خیر دنیا و آخرت را برایمان جمع کند).

حرکات همه کلمات در گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۲ درست است.

«إن» برای تمام جمله بعد از خودش تأکید می‌کند نه جملات بعدی. پس رکن مورد تأکید، فقط جمله بعدش؛ یعنی «العلم ثروة» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «ليت» بیانگر آرزو است و چون فعل بعد از آن مضارع است، امکان تحقق دارد.

۳) «كأن» به همراه یک اسم آمده پس تشبيه نیست و بیانگر گمان است. ضمناً «لُكْن» (ك + كُن): برای شما» جار و مجرور است و جزو حروف مشبهه نیست؛ چون بعدش جمله کامل نیامده است.

۴) «أن» (اولی) با فعل آمده و حرف مشبهه نیست ولی «أن» (دومی) با اسم آمده و حرف مشبهه است و جهت وصل کردن و رساندن دو جمله به هم آمده است.

(عربی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۳ درست است.

«يَنْصُل» از باب افعال است. «يَنْتَصِلُ»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) با توجه به اینکه «المعلمة» مرفوع و فاعل است، پس ضمیر «نا» مفعول است و فعل مشخص شده در اصل مضارع و «تُعلِّم» از باب «تفعیل» می‌باشد. (معلم به ما می‌آموزد ...)

۲) «تعاملوا» به یک اسم «مذکر» (ثجار) بر می‌گردد؛ پس در اصل «تعاملوا»، صیغه ۳ ماضی از باب «تفاعل» است. (هم)

۴) «تغیر» مربوط به «صعبات» (جمع غیر عاقل و در حکم مفرد «مؤتث») است؛ پس در اصل «تُغَيِّر» و از باب «تفعیل» است.

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۳ «طلاب» خبر «آن» است و «یجتهدون» جمله وصفیه می‌باشد. اگر «طلاب» دارای «آل» بود، در این صورت «یجتهدون» خبر برای حرف مشبهه می‌شد.
 (عربی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط) ۰

تاریخ

۸۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های پاسخ:

(الف) جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده ابریشم شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره «هان» گشایش یافت.

(ت) در دوران سلسله «هان»، آیین بودا به چین راه یافت.

توضیح عبارت‌های نادرست:

شیوه‌نگ‌تی از فرمانروایان سلسله «چهاین»، به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، شبکه گستردگی از جاده‌ها ساخت و به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد.

(تاریخ (۱) - درس ۵، ص ۴۷، ۴۸، ۴۹ و ۵۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۴ درست است.

- شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی نشان داده است که ساکنان متمندن دره سنده، شهرهای خود را براساس نقشه‌ای دقیق و معماری تقریباً یکسانی ساخته بودند.

- بقاوی کاخ شاهی مینوسیان، حکایت از قدرت، رفاه و معماری پیشرفته آنان دارد.

- رومیان به افتخار پیروزی‌های نظامی خود، بناهای یادبود زیادی را برپا کردند.

- در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.

(تاریخ (۱) - درس ۵ و ۶، ص ۴۲، ۴۶، ۵۱ و ۵۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۲ درست است.

ترتیب زمانی رویدادها:

(۱) رقابت و جنگ‌های دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر آسیای صغیر در قرن ۵ ق.م (ت)

(۲) سلسله جنگ‌های پلوپونزی بین دو گروه دولت شهرهای یونانی به رهبری آتن و اسپارت از ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م (الف)

(۳) لشکرکشی اسکندر به هند و پیشروی تا رود سند (ب)

(۴) تسلط رومیان بر دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن (پ)

(تاریخ (۱) - درس ۶، ص ۵۲ و ۵۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد.

ت) دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران بهدست آورد.

(تاریخ (۱) - درس ۷، ص ۶۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۳ درست است.

الف) در دوره ایلام، معماری پیشرفته چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.

ب) اشیاء و ظروف سنگ صابونی، از دیگر موضوعاتی است که توسط مردم در برخی از سکونتگاه‌های کهن به‌ویژه جیرفت و تپه‌یحیی در استان کرمان، با مهارت و ظرافت تمام ساخته می‌شد.

پ) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.

ت) سیمَش از دیگر شهرهای ایلام است که احتمالاً بر جای خرم‌آباد کنونی قرار داشته است.

(تاریخ (۱) - درس ۸، ص ۷۲، ۷۴، ۷۷ و ۷۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۱. گزینه ۲ درست است.

(ب) به عقیده مردمان ایلام قدیم، خدایان دارای نیروی مauraطبيعي بودند که آنان را بر هر کاری توانا می‌ساخت.
 (ت) در کاوش‌های باستانی شوش، پیکره‌های گلی فراوانی، که به «الله» معروف هستند، کشف شده است که دلالت بر احترام و تقدس آن‌ها در نزد مردم دارد.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- الف) مربوط به تمدن سومر است.
 پ) مربوط به تمدن مصر است.
 (تاریخ (۱) - درس ۸، ص ۴۰، ۷۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۲. گزینه ۳ درست است.

پیروی‌های برق‌آسای نادر در جنگ‌های داخلی و خارجی زمینه نشستن او بر تخت شاهی را فراهم آورد. او نخست تهماسب دوم را به بهانه‌ی کفایتی از سلطنت خلع کرد؛ سپس بزرگان کشور، علماء و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند.

(تاریخ (۳) - درس ۲، ص ۱۷؛ سطح دشواری: آسان)

۹۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- ۱) میرزا حسین خان سپهسالار، یکی از صدراعظم‌های عصر ناصری، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ، اخذ تمدن اروپایی و تغییب وی به دادن امتیازهای فراوان به انگلیس و روس تزاری داشت.
 ۳) صدراعظم‌ها این امکان را داشتند که از موقعیت خود برای اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرند.
 ۴) بعد از شاه، وزیراعظم یا صدراعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور اظهارنظر و مداخله کند.

(تاریخ (۳) - درس ۳، ص ۳۵، ۳۶، ۳۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- الف) میرزامحمد جعفر خورموجی، از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق‌الاخبار ناصری که از منتقدان تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت مثل امیرکبیر را بازتاب داده است.
 ب) یکی از پیشگامان تملق و متکلفنویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی‌شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرن‌نویسی علاقه نشان داد.
 پ) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت و سعی کرد آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مذاهی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.
 ت) انقلاب مشروطه تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و بهویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزامحمد نظام‌الاسلام کرمانی پدیدار شده است.

(تاریخ (۳) - درس ۱، ص ۵، ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- الف) سفرنامه‌ها از نظر مطالعه تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق العاده‌ای دارند و حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره موضوع‌های اقتصادی مانند مالیات، گمرک، راه‌ها، مسائل اجتماعی از قبیل آداب و رسوم و ... هستند.
 ب) بعد از انقلاب مشروطیت نشریات رشد سریعی پیدا کردند.
 پ) خاطرات حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال این دوره‌اند که بهندرت در سایر منابع یافت می‌شود.
 ت) اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.

(تاریخ (۳) - درس ۱، ص ۹، ۱۲ و ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا

۹۶. گزینه ۱ درست است.

- منطقه کوهستانی تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.
 - کوههای شمالی خراسان به‌شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند، و از رشته‌کوههای مهم کوههای شمال خراسان، می‌توان هزارمسجد، آلاداع و در اطراف نیشابور، بینالود را نام برد.
 - هر دو رشته‌کوه از رشته‌کوههای شمال ایران هستند.
- (جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۲۴ و ۲۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۷. گزینه ۴ درست است.

- ب) دشت نهادوند در استان همدان بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.
- پارهای از دشت‌ها حاصل اتحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند؛ (مانند ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارزن در فارس)
- (جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۲ درست است.

توضیح عبارت‌های نادرست:

- ۱) جلگه‌ها سرزمین‌های همواری هستند که در یک طرف به کوهها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند. و جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند؛ اما دشت‌ها سرزمین‌های هموار یا نسبتاً هموار یا حصاری کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است.
 - ۲) ارزش‌های اقتصادی معدن گچ و نمک و استفاده از انرژی پاک مربوط به دشت‌ها است.
 - ۳) موارد گفته‌شده مربوط به دشت‌ها است و طغیان دوره‌ای رودها از عوامل طبیعی تغییردهنده دشت‌ها است.
- (جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۳۰ و ۳۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۴ درست است.

- الف) موارد عرض جغرافیایی، قرار گرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای، فاصله از منابع رطوبتی و دریاها؛ همگی مربوط به موقعیت جغرافیایی هستند؛ بنابراین گرمای هوا در استان‌های هرمزگان و جنوب سیستان و سردی هوا در مناطق شمالی (مربوط به عرض جغرافیایی) از موارد موقعیت جغرافیایی محسوب می‌شوند.

- ب) جهت رشته‌کوههای بلند مانند البرز و زاگرس نیز در پراکندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد. این عامل موجب بارش‌های بیشتر در دامنه‌های شمالی البرز و دامنه‌های غربی زاگرس شده است. (میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها)
- پ) مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوا مرطوب غربی است که در دوره سرد سال وارد شده و موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود. (عامل ورود توده‌های هوا به کشور)

(جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۶، ۳۷، ۳۸، و ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

- توده هوا از سودانی، گاهی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.
- (جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

- دماء، بارش و فشار هوا از مهم‌ترین داده‌های هواشناسی هواشناسی سینوپتیک (همدیده‌بانی) در نقاط مختلف کشور، همزمان با دستگاه‌هایی مانند دماسنجد، باران‌سنج، فشارسنج اندازه‌گیری می‌شوند.
- (جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۴۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

- درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی به فقر شهری منجر می‌شود. بین فقر و حرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد. برخی محله‌های قدیمی و فرسوده و مناطقی که در شب نور کافی ندارند، جرم‌خیز و فاقد امنیت‌اند. برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، نخست باید علل و ریشه‌های آسیب‌های مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین بروند. افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مداربسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روش‌نایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده و محروم‌به از جمله کارهایی است که مدیران شهری می‌توانند در این زمینه انجام دهند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- ۱) همان طور که در متن بالا آمده است، بهبود روشنایی معابر از اقداماتی است که در مناطق فاقد نور کافی و جرم‌خیز صورت می‌گیرد.
- ۲) بهبود روشنایی معابر می‌تواند باعث کاهش جرم شود اما این دو مورد ارتباطی با بیکاری پیدا نمی‌کنند.
- ۳) هرچند فقر شهری و بزهکاری با هم ارتباط دارند، اما لزوماً سبب کاهش بهبود روشنایی معابر نمی‌شوند.

(جغرافیا (۳) - درس ۲، ص ۲۳ و ۲۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

الف) برخی شهرها به‌سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند و به آن‌ها جهان‌شهر گفته می‌شود.

ب) مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است.

پ) در برخی از بخش‌های جهان، درنتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیرهای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. مگالاپلیس معمولاً در امتداد راه‌های ارتباطی، شکل خطی و کریدوری و برخی نیز شکل خوش‌های و کهکشانی پیدا کرده‌اند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۱) مگالاپلیس از حومه کوچک‌تر در نظر گرفته شده است.

۲) کلان‌شهر از منطقه ابرشهری یا مگالاپلیس بزرگ‌تر در نظر گرفته شده است.

۳) مگالاپلیس از حومه و مگاسیتی کوچک‌تر در نظر گرفته شده است.

(جغرافیا (۳) - درس ۱، ص ۱۲ تا ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

با توجه به شکل، توجه به انرژی خورشیدی (انرژی پاک) در شهر یزد مورد توجه قرار گرفته است که نشان از یک شهر سالم با به حداقل رساندن آلودگی و تخریب محیط‌زیست می‌باشد.

بررسی عبارت‌های نادرست:

موارد دیگر مربوط به معلم‌مان شهری است.

(جغرافیا (۳) - درس ۲، ص ۲۴ و ۲۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند. برخی تغییرات محیط پیرامون، مانند رویدادهای سیاسی یا تغییرات آب و هوایی نیز ممکن است موجب از دست رفتن موقعیت و اعتبار یک شهر یا انتقال آن به مکانی دیگر شود.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۱) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشته‌اند.

۲) مقر هر روستا یا شهر، همچنین هسته اولیه آن را شامل می‌شود.

۳) منظور از مقر، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.

(جغرافیا (۳) - درس ۱، ص ۲ تا ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

منطق و فلسفه

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

وجود کلی در خارج از ذهن، محل اختلاف است در صورتی وجود جزئی مشخص و واضح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مفاهیم کلی می‌تواند مصادیقی متعدد داشته باشند؛ مانند انسان یا تنها یک مصدق داشته باشند مانند خدا

۲) برخی مفاهیم کلی مصاداقی ندارند؛ مانند شریک خدا یا دیوار الماس.

۳) هر آنچه در دنیای بیرونی مشاهده می‌کنیم و نمود عینی دارند؛ جزئی‌اند و برای ما مشخص و واضح‌اند.

(منطق - درس ۳، ص ۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

رابطه بین جسم و هوا عموم و خصوص مطلق است. هوا جسم است. بعضی جسم‌ها هوا هستند. بعضی جسم‌ها هوا نیستند.

(۱) بین دو مفهوم «کشوری با پیشینه تاریخی بلندمدت» و «آثار تاریخی فراوان» رابطه عموم و خصوص من وجه وجود دارد.

(۲) بین دو مفهوم «درختان جنگل» و «چوب‌های آن» رابطه تباین برقرار است.

(۳) بین آب با اتم رابطه تباین برقرار است.

(منطق - درس ۳، ص ۲۲ و ۲۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

- عموم و خصوص من وجه: شاعر بزرگ و مورد ستایش مردم / مورد ستایش مردم و انسان / مورد ستایش مردم و جسم خاکی.

- عموم و خصوص مطلق: شاعر بزرگ و جسم خاکی / شاعر بزرگ و انسان / انسان و جسم خاکی.

مفاهیمی مانند سعدی، ایران و الله نیز مفاهیم جزئی‌اند و در نسبت‌های چهارگانه بررسی نمی‌شوند چرا که در منطق با مفاهیم کلی سروکار داریم.

(منطق - درس ۳، ص ۲۲ و ۲۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

تعریف ما جامع هست و تمام مصادیق ذوزنقه را در خود دارد ولی مانع نیست؛ زیرا غیرذوزنقه را نیز در بر می‌گیرد.

(۱) جامع نیست؛ زیرا تمام مثلث را در بر نگرفته است؛ مانند مثلث مختلف‌الاضلاع.

(۲) مانع نیست؛ زیرا لوزی هم دارای چهار ضلع مساوی است.

(۳) مانع نیست؛ زیرا اشکال دیگری مانند مربع را نیز شامل شده است.

(منطق - درس ۴، ص ۳۵؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۰. گزینه ۳ درست است.

تعریف هر مفهومی لازم نیست؛ زیرا برخی مفاهیم مانند هستی، بدیهی‌اند و بی‌نیاز از تعریف. منطق با تعریف کردن ماهیت و چیستی یک مفهوم را مشخص می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تعریف اگرچه باید دقیق و منطقی باشد ولی باید فهم و درک مخاطب را نیز در نظر گیرد.

(۲) تعریف لفظی و تعریف مصداقی اگرچه در جاهای دیگر مانند دایرةالمعارف یا آموزش کاربرد دارند اما در منطق تعریف مفهومی مدنظر است و تأکید بر شرایط تعریف است.

(۳) در تعریف لفظی ماهیت یک مفهوم مشخص نمی‌شود و این امر مختص تعریف مفهومی است.

(منطق - درس ۴، ص ۳۰ و ۳۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

پیش‌فرض‌های استنتاج بهترین تبیین ممکن است درست و یا علمی نباشند. هرچند در این استدلال به بررسی احتمالات و حدسیات مختلف پرداخته و به تدریج ضعیفترین آن‌ها حذف می‌شود.

(منطق - درس ۵، ص ۴۸ و ۴۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

از یک جزئی به جزئی دیگر رسیده و حکم جزئی داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استنتاج بهترین تبیین

(۲) استدلال استقرای تعمیمی

(۳) استدلال قیاسی نادرست

(منطق - درس ۵، ص ۴۲ و ۴۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

اگر وجود نبود ماهیت مفهومی توالی و بی معنا بود؛ زیرا ماهیت حد خارجی وجود است و وجود، تجلی و ظهر ماهیت است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر وجود بر هر ماهیتی نیازمند دلیل است و سلب وجود از ماهیت، ممکن است.

(۲) مفهوم وجود و ماهیت دو جنبه از یک چیزند و با یکدیگر مغایرند. بنابراین نه وجود جزو ماهیت است و نه عین آن است.

(۳) ما با یک واقعیت خارجی روبرو هستیم و این دوگانگی در ذهن اتفاق می‌افتد.

(فلسفه (۲) - درس ۱، ص ۳ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

به عنوان مثال مفاهیمی مانند سه‌ضلعی و شکل که ذاتی مثلث هستند، چیستی مثلث را بیان می‌کنند و بیانگر مثلث‌اند که ماهیت یا ذات است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سیاهی اگرچه برای ذغال نیازمند دلیل نیست؛ اما متعلق به ماهیت آن است نه وجود.

(۳) جداسازی ذاتیات از ماهیات (مانند جدا کردن سه‌ضلعی از مثلث) نه در عالم ذهن ممکن است و نه در دنیای بیرونی.

(۴) جسم ذاتی انسان است ولی تا نتوانیم ذاتیات را در ذهن تصور کنیم تصور ماهیات امکان‌پذیر نمی‌گردد. یعنی ابتدا جسم، ناطق و ... را برای انسان تصور می‌کنیم و سپس خود انسان را. یعنی تصور ذاتی بر ذات یا ماهیت، مقدم است.

(فلسفه (۲) - درس ۱، ص ۱۰ و ۱۲ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

واجب‌الوجود بالغیر به سبب وجود علت خود، رابطه امکانی را از دست داده و ضرورت وجود یافته است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) آنچه برای واجب‌الوجود بالذات (نه واجب‌الوجود بالغیر) ممتنع نباشد، حتماً واجب است و او آن را دارد.

(۳) واجب‌الوجود بالذات (نه واجب‌الوجود بالغیر) نسبت به هیچ‌کدام از صفات کمال، جهت امکانی ندارد.

(۴) ذات واجب‌الوجود بالذات همان وجود واجب است که حتی با ظروف تحلیل عقل این دو از یکدیگر جدا نمی‌باشند؛ یعنی ضرورتاً باید باشد و واجب‌الوجود بالغیر این ویژگی را دارا نیست.

(فلسفه (۲) - درس ۲، ص ۱۰ تا ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

ممتنع‌الوجود بالذات ذاتی است که امکان وجود برایش محال است.

(۱) محال بودن موجودیت برای ممتنع‌الذات از ناحیه ذات اوست نه امری بیرونی.

(۲) به سبب امتناع از وجود، علتی نیست که آن را پدید آورد.

(۴) غیرخدا می‌تواند ممکن‌الوجود باشد، ضمن آنکه بیان شد ممتنع‌الوجود بالذات ضرورتاً وجود برایش محال است.

(فلسفه (۲) - درس ۲، ص ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

امتناع اجتماع نقیضین رخ داده است؛ زیرا چیزی که نیست هست بدون آنکه دلیلی داشته باشد.

(۱) «الف») واجب‌الوجود نیست؛ زیرا اگر بود، نیازمند علت نبود چیزی که ضرورت وجود از ناحیه ذات خود دارد واجب‌الوجود بالذات است.

(۲) ضرورت رابطه علی - معلولی یعنی آنکه علت هست ولی معلول از وجود امتناع دارد در اینجا چنین چیزی دیده نمی‌شود.

(۴) رابطه امکانی در حالتی برهم می‌خورد که علت بیرونی باشد و معلول ضرورت وجود یابد.

(فلسفه (۲) - درس ۳، ص ۱۳ و ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

از دیدگاه هیوم عادت ذهن سبب توالی پدیده‌ها می‌گردد و ذهن را بدان سو می‌برد که اولی علت دومی باشد و آن را به آینده نیز تعیین می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) قوّه تخیل همان علیّت نیست و هیوم باور دارد کار این قوه با ضرورت علیّی و معلولی پدیده‌ها اشتباه گرفته شده است و وقتی دو پدیده پشت هم اتفاق افتاده است، قوّه تخیل از یکی به دیگری گذر می‌کند.

(۳) هیوم باور دارد بررسی خصوصیات محسوس ما را به علت و معلول‌ها نمی‌برد و نمی‌توان از روشنایی آتش یا گرمای آن، سوزنده بودن آتش را استنتاج کرد.

(۴) هیوم و فلسفه مسلمان هر دو در این باور مشترک هستند که مبنای اصل علیّت نمی‌تواند حس باشد.

(فلسفه (۲) - درس ۳، ص ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

با توجه به فروغ اصل علیّت (نه خود اصل علیّت) است که راننده ماشین سالم را روشن می‌کند. (وجوب علیّی / سنتیت)

(۱) بین درس خواندن و پذیرش در دانشگاه رابطه سنتیت برقرار است.

(۲) بین پدر و فرزند رابطه علیّت برقرار است.

(۳) اینکه آب رفع تشنگی کند و مرهم زخم را درمان نماید، «اشاره به اصل سنتیت» دارد.

(فلسفه (۲) - درس ۳، ص ۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

سنتیت بین علت و معلول به معنای شباهت این دو با یکدیگر نیست، بلکه به رابطه خاص میان این دو اشاره دارد که سبب می‌شود علت خاص معلول خاص خود را پدید آورد. ضمن آنکه پیوستگی و ارتباط ویژگی اصل علیّت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

بین علت و معلول رابطه خاص برقرار است که بین آن علت با معلولی دیگر نیست و همین رابطه خاص است که سبب می‌شود علت خاص معلول خاص خود را پدید آورد (رد گزینه ۲) و لذا معلول هر چه به علت خود نزدیک‌تر باشد سنتیت بیشتر است چنانکه تشنگی به آب (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(فلسفه (۲) - درس ۳، ص ۱۵ و ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

روان‌شناسی

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

روش جمع‌آوری اطلاعات در این سؤال مصاحبه است؛ زیرا در حین مصاحبه است که مصاحبه‌گر ضمن پرسش و دریافت پاسخ، می‌تواند پرسش‌های بعدی را سازمان دهد و این سؤالات از قبل تعیین شده نیست؛ بنابراین هر سه گزینه (۱، ۲ و ۴) به ویژگی‌های مصاحبه اشاره دارد، اما گزینه (۳) به ویژگی آزمون اشاره دارد.

(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

(علاقه و محبت بیانگر رشد هیجانی است.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یافتن راهکار برای رفع خستگی ← حل مسئله ← رشد شناختی

(۲) بیان یک رویداد به همان ترتیبی که اتفاق افتاده ← مرور خاطرات (حافظه) ← رشد شناختی

(۳) گاز گرفتن و کتک زدن دیگران ← ابراز خشم ← رشد هیجانی

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

- نگهداری اطلاعات در ذهن ← حافظه ← شناخت پایه

- داوری و ارزیابی ارزش‌ها ← قضاؤت ← شناخت عالی

- انتساب چراغ قرمز به چراغ راهنمایی ← ادراک (درک چراغ قرمز) ← شناخت پایه

- انتخاب اطلاعات از میان اطلاعات دریافتی ← توجه ← شناخت پایه

- شناخت پایه: حافظه - ادراک - توجه

- شناخت عالی: تفکر و فرآیندهای آن یعنی استدلال - قضاؤت - حل مسئله - تصمیم‌گیری

(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- عبارت اول نادرست است؛ زیرا دانشمندان علوم تجربی در امور غیرقابل مشاهده هم اظهارنظر می‌کنند. (باید بگویند نمی‌دانیم ولی بیشتر می‌گویند، نیست.)

- عبارت دوم نادرست است؛ زیرا اصل از تأیید یک فرضیه به دست می‌آید و این نظریه است که از تعداد زیادی فرضیه تأیید شده (اصول) شکل می‌گیرد.

- عبارت‌های سوم و چهارم درست است.
(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

در این سؤال پژوهشگر به طور مستقیم رفتار کودکان را مورد مشاهده قرار داده است؛ بنابراین این روش جمع‌آوری اطلاعات روشی است که از طریق آن، الگوهای رفتاری، هیجانی و عاطفی ثبت می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مصاحبه

(۲) پرسشنامه

(۳) آزمون

(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- عبارت اول ← سرخوردگی، شکست و اولویتبندی قابل مشاهده مستقیم نیست؛ پس شناخت یا فرآیند ذهنی محسوب می‌شود.

- عبارت دوم ← ورزش و شرکت در فعالیتهای ورزشی قابل مشاهده مستقیم است؛ پس رفتار محسوب می‌شود.

- عبارت سوم ← قضاوت غیرقابل مشاهده مستقیم است، پس شناخت یا فرآیند ذهنی محسوب می‌شود.

(درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- عبارت اول ← تنبیه و تشویق (تحوّه برخورد با فرد خطاکار) به حوزه رشد درک اخلاقی مربوط می‌شود.

- عبارت دوم ← یافتن راهکار (راحل) به حوزه رشد شناختی مربوط می‌شود.

- عبارت سوم ← ناراحتی و دلخوری به حوزه رشد هیجانی مربوط می‌شود.

- عبارت چهارم ← تعامل و ارتباط با دیگران به حوزه رشد اجتماعی مربوط می‌شود.

(درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- عبارت اول درست است؛ زیرا از آنجاکه سرعت تفکر در نوجوانی افزایش می‌یابد، بنابراین زمان لازم برای تفکر و پردازش اطلاعات کاهش می‌یابد. (به طور مستقیم به این موضوع در کتاب درسی اشاره نشده است؛ اما قابل برداشت است.)

- عبارت دوم، اشاره به فرضیه‌سازی در نوجوانی دارد که درست است.

- عبارت سوم درست است.

- عبارت آخر نادرست است؛ زیرا تغییرات مرتبط با تولید مثل، اساسی‌ترین تغییرات رشدی در این دوره است؛ اما آشکارترین آن نیست. (تغییرات ظاهری در قد، وزن، ماهیچه و اندام‌ها آشکارتر است.)

(درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

مهارت فراحافظه در نوجوانی وجود دارد که در کودکی این مهارت دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توانایی نوجوانان در هر سه مرحله رمزگردانی، ذخیره و بازیابی اطلاعات نسبت به کودکان افزایش می‌یابد و برتری دارد.

(۲) پردازش کودکان از نوع عینی و ظاهری است، ولی در نوجوانان از نوع مفهومی یعنی براساس ویژگی‌های کیفی است.

(۳) احساس منحصر به فرد بودن درست است، ولی بخش دوم سؤال اشتباه است؛ زیرا نوجوان خصوصیت آرمان‌گرایی و عیب‌جویی دارد که توصیه مربوط به آن این است که باید دریابد، جوامع و افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

- دوچرخهسواری، پریدن و صعود کردن ← حرکات درشت

- گرفتن فنجان در دست و بستن دکمه لباس ← حرکات ظریف

(درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

این بیت اشاره به هفت سال اول زندگی از نظر اسلام و پیامبر (ص) دارد که درواقع در این دوران باید با کودک همراه بود و او را آزاد گذاشت و مطابق میلشان با آنان رفتار کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در هفت سال اول کودک فاقد عاطفه و احساس نیست.

۲) ویژگی یادشده مربوط به هفت سال دوم است نه اول.

۳) ویژگی یادشده مربوط به هفت سال سوم است نه اول.

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

اینکه بتوانیم صفت یا ویژگی خاصی را در دوران سنی خاصی پیش‌بینی کنیم، اشاره به نقش وراثت و برنامه آمادگی زیستی طبیعی دارد.

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

فرد ۳۸ ساله جوان است و در دوره بزرگسالی اول یعنی جوانی (۲۰ تا ۴۰) سالگی قرار دارد.

(درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

پاسخ ارائه شده توسط روانشناس فرضیه است که پاسخی احتمالی و خردمندانه به مسئله پژوهشی است و باید مورد بررسی تجربی قرار گیرد تا تأیید یا رد شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فرضیه پاسخ قطعی و پذیرفته شده نیست (باید آزمایش گردد).

۲) هنوز تأییدنشده که قانون به حساب آید.

۳) نظریه از تعدادی قانون یا (فرضیه تأیید شده) تشکیل شده است.

(روانشناسی ۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول ← توصیف ← ویژگی‌های یک ماده

عبارت دوم ← تبیین ← بیان چرایی علت یک پدیده (ماده)

عبارت سوم ← پیش‌بینی ← موقعیت در آینده

(درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

تسویی

برگزاری آزمایشی شبہ امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم

آشنایی با سطح علمی سوالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛ ✓

ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛ ✓

✉ sanjesheducationgroup

☎ ۰۲۱-۹۶۶۴۲۰

✉@sanjeshserv

ثبت نام گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸۴۴۷۹۱-۳

www.sanjeshserv.ir

بسم تعالیٰ

اطلاعیه شرکت در

آزمون شبہ امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)

ویژه دانش آموزان پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم و داوطلبان کنکور سراسری

رشته های شاخه نظری دوره دوم آموزش متوسطه

به اطلاع تمامی مدیران، مشاوران، دبیران گرامی و نیز داوطلبان آزاد و دانش آموزان دوره دوم متوسطه می رسانند:
شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور با توجه به تأثیر قطعی
سوابق تحصیلی در نتیجه کنکور سراسری سال تحصیلی جاری و آمادگی هرچه بهتر دانش آموزان
جهت حضور در امتحانات مستمر اول و دوم (پایانی نوبت اول و دوم) نسبت به طراحی و برگزاری
آزمون شبہ امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی) اقدام نموده است.

از مهم ترین مزایای آزمون آزمایشی شبہ نهایی می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ✓ آشنایی با سطح علمی سوالات (تشریحی) آزمون شبہ نهایی؛ به تفکیک دروس عمومی و اختصاصی
- ✓ آشنایی و آماده سازی داوطلب با نمونه سوالات شبہ نهایی کشوری
- ✓ ارزیابی مداوم یاددهی و یادگیری مطالب درسی در پیشرفت تحصیلی دانش آموز؛

* طراحی سوالات آزمون شبہ امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)، بر اساس ارزشیابی تحصیلی وفق مقررات و ضوابط موجود در وزارت آموزش و پرورش می باشد.

جهت اطلاع از تسهیلات، جزئیات ثبت نام و نحوه برگزاری آزمون به سایت شرکت به نشانی www.sanjeshserv.ir مراجعه فرمایید.